

Editor Christopher Tolkien
Ilustroval Alan Lee

ARGO

John Ronald Reuel Tolkien

PÁD GONDOLINU

Ediční příprava a komentáře Christopher Tolkien.

Ilustrace Alan Lee.

Z anglického originálu *The Fall of Gondolin*,
vydaného nakladatelstvím HarperCollins Publishers v roce 2018,
přeložila Stanislava Menšíková.

Přebal, vazbu a grafickou úpravu podle osnovy Matouše Příkryla
zhotovil Libor Batrla.

Odpovědný redaktor Viktor Janiš.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz, argo@argo.cz,

v roce 2019 jako svou 3977. publikaci.

Vytiskla tiskárna Akcent.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-2874-1

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

Sklad: KOSMAS s.r.o. Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

Pověst o pádu Gondolinu

Tu řekl Srdéčko, syn Bronwegův: »Věz, že Tuor byl muž, který v pradávných dnech sídlil v oné severní zemi, nazývané Dor-lómin neboli Země stínů. Ze všech Eldar ji nejlépe znají Noldoli.

Lid, z něhož Tuor pocházel, se toulal lesy a skalinami, o moři nevěděl a nezpíval o něm; ale Tuor s nimi nebydlel a žil sám u jezera jménem Mithrim, chvílemi lovil v lesích, chvílemi hrál na jeho březích na svou neumělou harfu ze dřeva a medvědích šlach. Mnozí se doslechli o působivosti jeho drsných písní, přicházeli z daleka široka, aby si jeho hraní poslechli, ale Tuor zpívat přestal a odebral se na osamělá místa. Zde se naučil mnoha zvláštním věcem a poznal potulné Noldoli, kteří ho naučili mnohému ze svého jazyka a vědomostí; nebylo mu však souzeno zůstat v oněch lesích navždy.

Vypráví se, že jej pak kouzla a osud jednoho dne dovedly k otvoru jeskyně, do níž z Mithrimu proudila ponorná řeka. Tuor do jeskyně vstoupil, protože chtěl poznat její taje, ale vody Mithrimu jej hnaly vpřed do nitra skály a nemohl se dostat zpátky na světlo. Taková prý

byla vůle Ulma, Pána vod, na jehož nabádání kdysi Noldoli vyhloubili onu tajnou cestu.

Pak přišli k Tuorovi Noldoli a vedli ho temnými chodbami uprostřed hor, dokud opět nevyšel na světlo a nespatrił, jak řeka chvátá hlubokánskou roklí s neschůdnými stěnami. Tuor se již nechtěl vrátit, ale šel stále kupředu a řeka ho vedla dál na západ.

Slunce mu vstávalo za zády a zapadalo před obličejem, a tam, kde voda pěníla mezi balvany nebo padala v peřejích, se nad roklí občas sklenula duha, ale navečer její hladké stěny žhnuly v zapadajícím slunci. Proto ji Tuor nazval Zlatá rozsedlina nebo Strž s duhovou střechou, což zní v řeči Gnomů Glorfalc nebo Cris Ilbranteloth.

Tuor tudy putoval tři dny, pil vodu z ponorné řeky a živil se jejími rybami; byly zlaté, modré a stříbřité a měly mnoho podivuhodných tvarů. Nakonec se rokle začala šířit, a jak se rozvířala, stěny se snižovaly, byly stále hrbolatější a řečiště tarasilo stále víc balvanů, okolo nichž vody pěníly a tryskaly. Tuor někdy dlouho seděl, díval se na vystřikující vodu a naslouchal jejímu hlasu. Pak vstával, skákal dál z kamene na kámen a cestou si zpíval; nebo když v úzkém pruhu oblohy nad strží vyšly hvězdy, budil ozvěnu divokým drnkáním své harfy.

Jednoho dne po dlouhé únavné pouti Tuor za soumraku zaslechl křik a nedovedl určit, jaký tvor jej vydává. Chvíli si říkal „je to nějaký přízrak“, chvíli „ne, to jen nějaké malé zvířátko kvílí uprostřed skal“; pak mu zase připadalo, že to pípá nějaký neznámý pták hlasem, který je jeho uším nový a podivně smutný – a protože za celou cestu Zlatou rozsedlinou nezaslechl žádného ptáka, měl z toho zvuku radost, přestože byl truchlivý. Druhý den zrána zaslechl nad hlavou tentýž křik, vzhlédl a spatřil tři velké bílé ptáky, kteří se na silných křídlech drali vzhůru strží a vydávali zvuky podobné tomu, co slyšel za šera. Byli to racci, ptáci Ossého.

V této části řečiště byly mezi proudy skalnaté ostrůvky a po stranách strže spadané balvany lemované bílým pískem, takže se tudy špatně šlo. Tuor chvíli hledal a pak našel místo, kde konečně mohl pracně vylézt na skály. Do tváře mu zavál svěží vítr a on si řekl: „To je ale dobré, jako kdybich se napil vína,“ ale netušil, že je blízko břehů Velkého moře.

Když kráčel dál nad vodami, rokle se opět zúžila a stěny se zvýšily, takže se ubíral po temeni vysoké skály, a pak se objevila hlučná úžina.

Tuor shlédł dolů a spatřil převeliký div. Zdálo se totiž, že úžinou se dere přival rozhněvaných vod a chce téci nazpátek proti proudu řeky k jejímu prameni, ale voda přicházející z dalekého Mithrimu se tlačila dál a do výše k temeni skály stoupala vodní stěna, korunovaná pěnou a zkroucená větrem. Pak byly mithrimské vody poraženy a protiproud se s burácením hnal korytem vzhůru, zaplavoval skalnaté ostrůvky a vířil bílý písek – takže Tuor, neznalý chování moře, dostal strach a dal se na útěk. To Ainur mu však vložili do srdce, aby vyšplhal z rokle tam, kde byl, jinak by ho byl stoupající příliv pohltil; byl totiž prudký, protože vítr vál od západu. Potom se Tuor octl v drsné krajině beze stromů, bičované větrem od západu slunce, a všechny keře se tam kvůli převládajícímu větru nakláněly k úsvitu. Chvíli tam bloudil, až došel k černým skalám u moře a poprvé spatřil oceán a jeho vlny. V tu hodinu kleslo slunce daleko v moři pod obzor a on stál na útesu s rozpřaženými pažemi a srdce mu naplnila veliká touha. Někteří říkají, že byl prvním člověkem, který kdy dospěl k Moři, pohlédl na ně a poznal žádost, kterou vyvolává, nevím však, jestli mají pravdu.

Zbudoval si v těch končinách příbytek v zátocě chráněné velkými uhlově černými skalami, jež měla podlahu z bělostného písku, ledaže ji při přílivu částečně zalila modrá voda; nevníkala tam ani pěna a tříšť, jediné za nejstrašnějších bouří. Dlouho tam pobýval sám a toulal se po pobřeží nebo za odlivu vycházel přes skaliska a obdivoval jezírka, velké chaluhy, jeskyně, v nichž kapala voda, a neznámé vodní ptactvo, které vídal a naučil se znát. Stále však bylo pro něj největším divem, jak se vody vzdouvají a klesají a jak zní jejich hlas, a stále mu připadaly jako něco nového a nepředstavitelného.

Po tichých mithrimských vodách, nad nimiž se daleko neslo volání kachen a vodních slípek, se mnohokrát plavil v lodičce s přídí tesanou do podoby labutí šije. Ztratil ji v den, kdy našel ponornou řeku. Na moře se zatím neodvážil, přestože jej k němu srdce stále pudilo zvláštní touhou, a když slunce zapadlo za mořský obzor, ta narůstala v prudkou žádost.

Měl dříví, které mu přinášela ponorná řeka; bylo to pěkné dřevo, protože Noldoli je káceli v dorrómínských lesích a posílali mu je záměrně. Zatím však nepostavil nic kromě chýše v chráněném koutku své zátoky,

jíž se od té doby v pověstech Eldar říká Falasquil. Pomalou prací si ji vyzdobil pěknými řezbami zvířat, stromů, květin a ptáků, které znával u jezera Mithrim, a vždy mezi nimi měla první místo labuť, protože Tuor tento emblém miloval a ten se později stal znakem jeho i jeho příbuzných a lidu. Prožil tam opravdu dlouhý čas, až mu do srdce vstoupila osamělost pustého moře, a dokonce i samotář Tuor zatoužil po lidském hlase. Měli s tím co dělat Ainur: Ulmo totiž Tuora miloval.

Jednoho rána, když se rozhlížel po pobřeží – byly to poslední dny léta –, spatřil tři labutě, jak se mocným, vysokým letem nesou od severu. Tyto ptáky zatím ve zdejších končinách nezahlédl. Přijal je jako znamení a řekl si: „Mé srdce se už dlouho upíná k putování daleko odtud; hle: nyní se konečně vydám za těmito labutěmi.“ Vtom se labutě snesly do vody v jeho zátoce, třikrát ji obepluly, opět se zvedly a pomalu máchající křídly letěly podél pobřeží k jihu. Tuor vzal harfu a oštěp a následoval je.

Toho dne urazil Tuor velikou vzdálenost; s večerem přišel do míst, kde se už zase objevovaly stromy a celý kraj se velmi lišil od pobřeží u Falasquilu. Tam Tuor znával vysoké útesy proděravělé jeskyněmi a velkými závrtvy i zátoky s vysokými stěnami, ale od temene skal se nehostinně táhla hrbolatá rovina až tam, kde modrá čára na východním obzoru svědčila o dalekých pahorcích. Zde však viděl dlouhé svažité pobřeží a písčiny, zatímco daleké pahorky se sunuly stále blíž k mořskému břehu a jejich temná úbočí byla oděná borovicemi a jedlemi, kdežto na úpatích rostly břízy a prastaré duby. Od úpatí pahorků se úzkými průrvami hnaly svěží bystřiny, až našly pobřeží a slané vlny. Některé z těch roklí Tuor nedokázal přeskočit a často to byla nesnadná chůze, ale přesto se lopotil dál, protože labutě stále letěly před ním, chvíli kroužily, chvíli spěchaly kupředu, ale nikdy se nesnesly na zem. Tlukot jejich silných křídel ho povzbuzoval.

Vypráví se, že tak Tuor putoval mnoho dní, a přestože byl neúnavný, zima kráčela od severu ještě rychleji než on. Přesto s počátkem jara bez úhony od dravé zvěře či od počasí došel k ústí nějaké řeky. Zde již země nebyla tak severská a byla vlídnější než tam, kde končila Zlatá rozsedlina. Navíc se pobřeží stočilo a moře nyní měl spíš na jihu než na západě, jak poznával podle slunce a hvězd; stále však mu moře zůstávalo po pravé ruce.

Řeka proudila pěkným řečištěm a na březích se rozkládal žirný kraj: na jedné straně trávy a vlhká louka, na druhé zalesněné svahy; její vody se s mořem setkávaly lenivě a nebojovaly s ním jako mithrinské vody na severu. Uprostřed proudu se táhly dlouhé písečné jazyky porostlé rákosím a hustými keři a posléze vybíhaly do moře. Ptáci tyto končiny milovali a bylo jich tam takové množství, jaké ještě Tuor nikde neviděl. Vzduch byl plný jejich pípání, houkání a hvízdání; zde v houšti bílých křídel Tuor ztratil z dohledu své tři labutě a už je nikdy nespatriil.

Tehdy Tuora moře na nějakou dobu přestalo lákat, protože putování bylo vysilující. Měl s tím také co dělat Ulmo; tu noc k němu přišli Noldoli a on procitl ze spánku. Veden jejich modrými lucernami našel cestu podél říčního břehu a tak rázně kráčel do vnitrozemí, že ve chvíli, kdy oblohu po jeho pravici zalil úsvit, moře a jeho hlas byly daleko za ním, takže ani nebyla ve vzduchu cítit jeho vůně. Tak zanedlouho došel do kraje, kterému se říká Arlisgion, „rákosiny“. Rozkládá se v zemích jižně od Dor-lóminu a odděluje jej od něj Stínové hory, jejichž výběžek sahá až k moři. Řeka plynula právě z oněch hor a i v těchto místech byly její vody pozoruhodně čiré a úžasně studené. Je to řeka nejslavnější v příbězích Eldar a Noldoli a ve všech jazycích se nazývá Sirion. Zde si Tuor chvíli odpočinul, dokud ho touha opět nevyburcovala, a pak mnoho dní putoval dál a dál po říčním břehu. Pozdní jaro ještě nepřešlo v léto, když došel do ještě líbeznějšího kraje. Zde kolem něho zněl pronikavý zpěv drobného ptactva líbeznou hudbou, protože žádní ptáci nezpívají jako pěvci ze Země vrb; a do této podivuhodné končiny právě přišel. Řeka se tu zešíroka klikatila mezi nízkými břehy rozlehlou plání plnou sladké, vysoké a svěže zelené trávy; na březích rostly věkovité vrby a náruč řeky byla poseta listy leknínů, na jejichž květy bylo ještě brzy. Pod vrbami však čněly zelené meče kosatců, sítiny a bojovné rákosy. V těch setmělých končinách dlel šepotavý duch a za šera cosi šeptal Tuorovi, a tomu se nechtělo odejít; ráno se mu ještě víc nechtělo odejít od krásy nespočetných blatouchů, a tak otálel.

Zde spatřil první motýly a ten pohled ho potěšil. Říká se, že všichni motýli a jejich příbuzní se zrodili v údolí Země vrb. Pak přišlo léto, čas mŕ a teplých večerů, a Tuor žasl nad množstvím much a jejich bzukotem, vrčením křídel brouků a bzukotem včel, všechno to pojmenovával

po svém a vplétal ta jména do nových písní při své staré harfě; a tyto písně byly jemnější než jeho někdejší zpěv.

Tu se Ulmo zalekl, že by se zde Tuor mohl usadit navždy, a jeho velké plány by přišly vniveč. Proto se bál svěřit vedení Tuora nadále samotným Noldoli, kteří mu tajně sloužili, ale ve strachu z Melka byli hodně rozkolísaní. Ani oni neměli sílu odolat svodům vrbového kraje, protože jeho kouzlo bylo přemocné.

Ulmo tedy nasedl do svého vozu před branami svého paláce pod klidnými vodami Vnějšího moře; jeho vůz ve tvaru velryby táhli narval a lachtan. Mocně zatroubil na lastury a vyrazil z Ulmonanu. Jeho rychlost byla tak velká, že do ústí řeky dospěl za několik dní, a ne po staletích, jak by se dalo čekat. Tudy jeho vůz dál cestovat nemohl, aniž by poškodil vodu a břehy řeky. Proto Ulmo, který řeky miloval a tuto snad nejvíc, odtamtud vykročil pěšky, do půli těla oděn v brnění podobném šupinám modrých a stříbřitých ryb; vlasy však měl namodrale stříbřité, vous i nohy byly stejné barvy a neměl ani přilbu, ani korunu. Pod brněním mu splývala kytlice v mihotavé zeleni, nikdo neví, z jaké látky utkaná, ale kdo kdy pohlédl do jejích měňavých barev, jako by viděl nepatrný pohyb hlubokých vod protkaných záblesky světla fosforeskujících ryb, které žijí v hlubinách. Přepásán byl provazcem z obřích perel a obut v pevných střevících z kamene.

Nesl si také svůj veliký hudební nástroj; byl zvláštní, vyrobený z mnoha dlouhých stočených lastur s proraženými dírkami. Když do něj foukal a hrál na něj svými dlouhými prsty, vytvářel hluboké melodie čarovější, než jaké kdy jiný hudebník složil na harfu, na lyru nebo na píšťalu, nebo i na smyčcové nástroje. Šel podle řeky a za soumraku se posadil do rákosí a hrál na svůj nástroj z lastur; bylo to blízko míst, kde se zdržoval Tuor. A Tuor uslyšel a oněměl. Stál tam po kolena v trávě a neslyšel už bzucení hmyzu ani šumění vody u břehů a do chřípí mu nevnikala vůně květin; slyšel zvuk vln a kvílení mořských ptáků a jeho duše se vrhala vstříc skalnatým pobřežím a římsám páchnoucím rybinou, vstříc šplouchnutí potápějícího se kormorána a místům, kde moře hloubí černé skály a hlasitě ječí.

Pak Ulmo vstal, promluvil k němu a on málem zemřel strachem, protože hloubka Ulmova hlasu je nejhlubší hlubinou, stejně jako jeho oči

jsou nejhlubší ze všeho, co jest. A Ulmo pravil: „Tuore, muži osamělého srdce, nechci, abys navždy bydlil v krásných končinách ptáků a květin, ani bych tě byl nevedl touto příjemnou zemí, kdyby to nemuselo být. Ale teď putuj dál na své souzené pouti a nezdržuj se, neboť tvůj úděl je daleko odtud. Nyní musíš od kraje ke kraji pátrat po městě lidu zvaného Gondothlim, čili těch, kdo bydlí v kameni, a Noldoli tě tam doprovodí tajně, v obavě z Melkových zvědů. Tam ti vložím do úst slova a tam nějaký čas pobudeš. Přesto se možná tvůj život opět obrátí k velkým vodám; a jistě z tebe vzejde dítě, nad něj nikdo lépe nepozná nejzazší hlubiny jak moře, tak nebes.“

Pak Ulmo Tuorovi pověděl něco o svých plánech a touhách, ale Tuor z toho tehdy pochopil jen málo a velmi se bál. Poté se Ulmo v té vnitrozemské končině zahalil do mlhy jakoby mořského vzduchu a Tuor, kterému stále zněla v uších jeho hudba, by se byl rád vrátil k Velkému moři. Pamatoval si však, co mu bylo přikázáno, a až do rána šel podél řeky dál do vnitrozemí. Přesto ten, kdo jednou slyšel Ulmovy lastury, bude jejich volání slyšet až do smrti, a to Tuor shledal.

Když se rozednilo, byl unavený a spal skoro až do soumraku, a opět k němu přišli Noldoli a vedli ho. Tak mnoho dní večerem a tmou putoval a ve dne spal, takže si později skoro nepamatoval, jakými pěšinami tenkrát prošel. Tuor i jeho průvodci kráčeli neúnavně a země se změnila v oblé pahorky, řeka se jim vinula kolem nohou a bylo tam mnoho příjemných údolíček, ale Noldoli zneklidněli. „Toto jsou hranice krajů, které Melko zamořil svými skřety, lidem nenávisti. Daleko na severu – ale žel, ne dost daleko, i kdyby to bylo deset tisíc mil – stojí Hory ze železa, kde číhá moc a hrůza Melka, jehož jsme nevolníky. To, že tě doprovázíme, před ním tajíme, a kdyby o našich záměrech věděl, čekalo by nás mučení od balrogů.“

Noldoli dostali takový strach, že ho zakrátko opustili, a on se ubíral mezi pahorky sám. Jejich odchod se prokázal jako něco neblahého, neboť, jak se říká, „Melko má mnoho očí“, a dokud šel Tuor s Gnomy, vedli ho soumráknými cestami a mnoha tajnými tunely v horách. Nyní však bloudil a často vystupoval na vršky a rozhlížel se po krajině. Přesto nezahlédl nic, co by svědčilo, že tu někdo bydlí, a město Gondothlim

skutečně nebylo snadné najít, když uvážíme, že je do té doby neodhalil ani Melko a jeho špehové. Říká se, že však v oné době zvědové díky tomu zjistili, že se v kraji objevila lidská noha, a Melko proto zdvojnásobil svou lstivou ostražitost.

Potom, co Gnomové Tuora ze strachu opustili, jistý Voronwë nebolí Bronweg ho přes svůj strach přece jen zpovzdálí sledoval, když se mu nepodařilo napomínáním přesvědčit ostatní. Na Tuora teď padla těžká únava. Seděl u bystrého potoka, srdce se mu svíralo touhou po moři a napadalo ho, že by se mohl po proudu řeky vrátit k širým vodám a burácení vln. Věrný Voronwë se však k němu opět přiblížil a řekl mu do ucha: „Tuore, neboj se, jednou opět spatříš, co čem toužíš; teď vstaň a pojď a já tě neopustím. Nejsem z těch Noldoli, kteří jsou znalí cest, jsem totiž řemeslník a tvořím rukama věci ze dřeva a kovu a k doprovodu jsem se připojil teprve nedávno. Přesto jsem slýchal, co se tajně šeptá v úmorném nevolnictví, o městě, kde by Noldoli mohli být svobodní, kdyby našli tajnou cestu, která tam vede; a my dva bezpochyby dokážeme najít cestu do Kamenného města, kde je svoboda Gondothlim.“

Věz, že Gondothlim byli jediní Noldoli, kteří unikli Melkově moci, když v Bitvě nespočetných slz pobil a zotročil jejich lid, uvrhl na ně zakletí a usadil je ve svém Železném pekle, odkud mohli vyjít jen z jeho vůle a na jeho rozkaz.

Tuor a Voronwë město toho lidu hledali dlouho, až po mnoha dnech přišli do hlubokého údolí mezi kopci. Tam se řeka hlučně valila kamenitým korytem a halil ji hustý porost olší. Stěny údolí však byly strmé, protože byli blízko jakýchsi hor, které Voronwë neznal. Tam našel Gnom v zelené stěně otvor podobný velkým dveřím se šikmými boky, a ten byl zarostlý košatým křovím a propleteným podrostem; přesto se Voronwého pronikavý zrak nedal ošálit. Říká se však, že stavitelé jej obestřeli takovými kouzly (s pomocí Ulma, jehož moc tou řekou proudí, přestože na břehu panuje Melkův děs), že nikdo, kdo není z krve Noldoli, jej nemohl náhodně najít; ani Tuor by jej nikdy nenašel, nebýt stálosti Gnoma Voronwého. Gondothlim své sídlo takto ukryli, protože se děsili Melka; přesto nejeden ze statečnějších Noldoli vyklouzl podle řeky Sirion z oněch hor, a přestože mnohé při tom Melkova zloba

zahubila, mnozí jiní tuto očarovanou cestu našli a nakonec se dostali do Kamenného města a rozhojnili počet jeho obyvatel.

Tuor a Voronwë se nad objevem této brány velmi zaradovali, ale když vstoupili, cesta byla temná, drsná a klikatá. Dlouho bázně putovali chodbami. Byly plné strašidelných ozvěn a spěchaly za nimi nespočetné kroky, takže se Voronwë polekal a sykl: „To jsou Melkovi běsi, skřeti z hor.“ Pak se rozběhli a v černé tmě padali přes kameny, dokud si neuvědomili, že je to jen mámení. Tak po zdánlivě nekonečném čase bázně tápání došli na místo, kde se v dálce mihotalo světlo. Zamířili k němu a přišli k bráně podobné té, již vešli. Nebyla však ničím zarostlá. Vynořili se na světlo slunce a chvíli nic neviděli, ale ihned zaduněl velký gong, zařinčela zbroj a hle: byli obklíčeni bojovníky v oceli. Pak se jim vrátil zrak a spatřili, že stojí na úpatí strmých pahorků a ty tvoří kruh, v jehož středu se prostírá rozlehlá planina. V ní, ne přesně uprostřed, ale spíš blíže k místu, kde stáli, čněl vysoký pahorek s plochým temenem a tam, na vrcholku, stálo ve světle nového rána město.

Pak Voronwë oslovil gondothlimskou stráž a oni mu rozuměli, protože mluvil líbezným jazykem Gnomů. Pak promluvil i Tuor a ptal se, kde se to octli a kdo jsou ti ozbrojenci kolem, neboť byl ohromen a velmi se podívoval jejich krásným zbráním. Jeden ze skupiny mu pak řekl: „Jsme strážci ústí Únikové cesty. Radujte se, že jste ji našli, protože před vámi je Město sedmi jmen, kde všichni, kdo válčí s Melkem, mohou najít naději.“

Nato se Tuor zeptal: „Jaká jména to jsou?“ A velitel stráže odpověděl: „Říká se a zpívá se: Jsem zván Gondobar a také Gondothlimbar, Město kamene a Město těch, kdo bydlí v kameni; Gondolin, Zpívající kámen, a jmenují se Gwarestrin, Strážní věž, Gar Thurion neboli Tajné místo, neboť jsem ukryto před Melkovým zrakem; ale ti, kdo mě nejvíc milují, mě nazývají Loth, neboť se podobám květině, dokonce Lothengriol, květina, která roste na planině.“ Ale v běžné řeči mu nejčastěji říkáme Gondolin,“ dodal. Voronwë ho požádal: „Odved' nás tam, neboť bychom rádi vstoupili“ a Tuor vysvětlil, že jeho srdce si velmi přeje projít ulicemi toho krásného města.

Velitel stráže vysvětlil, že oni tu musejí zůstat, protože jim zbývá ještě mnoho dní z jejich měsíční stráže, ovšem Voronwë a Tuor mohou

jít dál do Gondolinu. Žádného průvodce potřebovat nebudou, neboť: „Hle, stojí vám před očima krásné a jasné a jeho věže nad Strážním pahorkem uprostřed planiny se zabodávají do nebe.“ Tak se Tuor a jeho společník vydali přes planinu, která byla úžasně rovná, jen tu a tam přerušovaná oblými a hladkými balvany uprostřed trávníku a jezírky ve skalnatých prohlubních. Plání se rozbíhalo mnoho krásných pěšin a po celodenní pouti došli na úpatí Strážního pahorku (v jazyce Noldoli je to Amon Gwareth). Pak začali stoupat po točitém schodišti k městské bráně. Jinak než pěšky a pod dohledem z hradeb se k městu dojít nedalo. Když západní brána zlátla posledními paprsky slunce, octli se na vrcholu dlouhého schodiště a z cimbuří a věží na ně hledělo mnoho očí.

Tuor však pohlédl na kamenné zdi a vysoké věže, na blyštivé věžičky města a na schody z kamene a mramoru vroubené štíhlými balustrádami a chlazené vodopády tenkými jako vlas, jež hledaly cestu z pramenů na Amon Gwarethu na pláň, a připadal si jako v nějakém snu bohů, protože nevěřil, že se něco takového může ve snu zjevit lidem; tak velice ho ohromila sláva Gondolinu.

Tak přišli k branám, Tuor s údivem a Voronwë s velkou radostí, že se sem z Ulmovy vůle odvážil přivést Tuora a sám navždy shodil Melkovo jho. Přestože se jeho nenávist k němu nijak nezmenšila, už se toho Zlého neděsil svazující hrůzou (a vskutku, zakletí, jímž Melko poutal Noldoli, bylo poutem bezedného děsu, takže se jim zdálo, že ho mají stále vedle sebe, dokonce i když byli daleko od Železného pekla, a jejich srdce se chvěla a neprchali, ani když mohli; a na to Melko často spoléhal).

Nyní se z bran Gondolinu vynořil zástup a v údivu se shlukl kolem nich. Radovali se, že sem od Melka uprchl další z Noldoli, a divili se Tuorovu vzrůstu a mohutným údům, jeho těžkému oštěpu s hrotem z rybí kosti a jeho veliké harfě. Vypadal drsně, vlasy měl rozčuchané a oděn byl v medvědích kůžích. Píše se, že v oněch dnech byli otcové otců lidí méně urostlí než dnes a děti Elfie byly větší, přesto byl Tuor vyšší než všichni, kdo tam stáli. Vskutku, Gondothlim nebyli shrbení jako někteří jejich nešťastní příbuzní, kteří se bez ustání lopotili v Melkových dolech a kovárnách, byli však malí a štíhlí a velmi pohybliví. Měli rychlé nohy a byli neobyčejně sliční; ústa měli líbezná a smutná a v očích radost smíšenou se slzami. (...)